

דאי בעי מסר לה למנוול ומוכה שחין -

For if he wanted, he could deliver her to an ugly or leprous person

Overview

The גמרא explains that it is logical that the בושׁת ופגם belong to the father since he had the option of marrying her off to a שחין ומוכה שחין.¹

תוספות responds to some anticipated difficulties:

וממעשה ידיה ליכא למילף דהא מיתזנא מיניה כדאמרינן בפרק קמא דקדושין² (דף ד, א ושם) -

And we cannot derive (that בן"פ belongs to the father) **from** the fact that her **handiwork** belongs to the father (even when she is a נערה),³ **for** the נערה **is fed** (sustained) **from** her father, therefore he receives her מעשה ידיה in exchange for feeding her, **as** the גמרא **states in the first פרק of מסכת קדושין** -

ולא מקדושין דמעלמא קאתו לה ומתרוייהו⁴ נמי לא דחבלה דגופה שאני⁵—

And we (also) cannot derive that בו"פ belongs to the father, **from** the fact that the כסף קדושין (of a נערה) **belongs to the father, since** the כסף קדושין **comes from elsewhere**, however the בו"פ payment is from her own body,⁶ so (perhaps) it should belong to her. **And we also cannot derive it from both of them** (מעשה ידיה and (קדושין), **for the wound to her body is different –**

תוספות asks:

¹ The father could have received a reasonable sum of money from a מנוול ומוכה שחין in order to marry her, however this caused the father a loss (because now he would receive less money, since she is devalued), therefore the ב"פ belongs to the father. See ד"ה למנוול here רש"י.

² The גמרא there states that we cannot derive that the כסף קידושין of a נערה belongs to her father from the fact that the מעשה ידיה of a נערה belongs to her father, since concerning מעשה ידיה, which is common and continual, the father relies on it in exchange for feeding her, however he is not depending on the (one time) כסף קידושין in order to feed her. Similarly here, he is not relying on the (one time) בר"פ payment (which is uncommon) in order to feed her; he is however relying on her מעשה ידיה which is שכיח.

³ We derive that the מעשה ידיה of a נערה belongs to her father from the פסוק (in כא, ז) (שמות [משפטים]) which states וכי ימכור איש את בתו לאמה, teaching us that just like an אמה (a maidservant) her מעשה ידיה belong to her master, similarly the מעשה ידיה of a נערה belong to her father.

⁴ We can perhaps derive it through a *צד השווה*; if we will ask that by *מַעֲשֵׂה יְדִידָה* he is *מִיתוֹנָא מִינָּהּ*, we will respond *קְדוּשִׁין* where he does not depend on it (see footnote # 2) and nevertheless it belongs to the father. If we will ask *מֵה* (however by *בּו"פ* it is from herself), we can answer *יְדִידָה יוֹכִיחַ* that it is her work and nevertheless it belongs to her father, *וְחֹזֵר הַדָּן* the *צד השווה* is that it (comes from her and nevertheless it) belongs to the father, the same should apply to *בּו"פ*.

⁵ She underwent the suffering to her body which was hurt and devalued, so she should receive the money; however by the חבלה דגופה of קידושין מעשה ידיה צד השוה, she did not suffer a חבלה דגופה..

⁶ She is suffering the **בושה** and the **פגם** is the loss of her worth.

תימה דהכא לא קים לן בושט ופגם דהוי לאביה אלא מכח שיכול לקדשה למנוול ומוכה שחין -
It is astounding, for we could not have established here that ב"פ belongs to the father, only from the fact that he can be מקדש her⁷ to a מנוול ומוכה שחין -

ואם כן היכי בעי למימר בריש קדושין (דף ג,ב) גבי קדושי כסף -
So therefore how did the גמרא, in the beginning of קדושין, want to say regarding כסף קדושי; where the גמרא there asked -

מנא לן דמיקדשה בכסף וקידושין דאביה הן וכי תימא נילף מבושת ופגם -
‘how do we know that she is מקודשת with כסף, and additionally how do we know that the כסף קידושין belongs to her father’. The גמרא there continues, ‘and if you will say that we derive כסף קידושין from ב"פ’, etc. The גמרא there rejects this answer. However the question is how could the גמרא there even entertain the thought that we can derive קידושין from ב"פ -

הא בושט ופגם גופיה לא קים לן אלא מכח שיכול לקדשה⁸ -
But have we not established by ב"פ itself that it belongs to the father, only because he has the power to be מקדש her and keep the קידושין כסף -

answers: תוספות

ואומר רבינו יצחק דאורחיה דהש"ס דבעי לדחויי -
And the ר"י says this is the manner of the גמרא that it wants to reject any derivation that ב"פ belongs to the father from כסף קדושין -

אפילו קים לן דבושת ופגם הוי דאביה ממקום אחר⁹ -
Even if we would have established from elsewhere that ב"פ belongs to the father –

offers an alternate answer: תוספות

אי נמי התם בעי למילף קדושי נערה מבושת ופגם של קטנה¹⁰ -
Or one may also say, there the גמרא wanted to derive that קדושי נערה belongs to the father, from ב"פ of a קטנה (which certainly belongs to the father) –

⁷ This means that in order to establish the rule that ב"פ belongs to the father, we must first know that the כסף קדושין of a נערה belongs to the father. See footnote # 1. The father could have received money for her קדושין and now he is being deprived of the full amount he could have received. However if we are not sure whether the כסף קדושין of a נערה belongs to her father, there is no way for us to assume that ב"פ belongs to the father.

⁸ In that גמרא we do not yet know that כסף קידושין belongs to the father; that is what we are trying to derive. How can we derive it from ב"פ, since we only know that ב"פ belongs to the father after we know that כסף קידושין belongs to the father, and since there we do not know as of yet that כסף קידושין belongs to the father, we do not know that ב"פ belongs to the father, so how can we derive קידושין from ב"פ?!!

⁹ It is somewhat of a hypothetical question (and answer). The גמרא there is saying even if we would know (somehow, not from קידושין) that ב"פ belongs to the father, nevertheless we could not derive קידושין from ב"פ as the גמרא explains it there. However truthfully the question does not even begin, since in actuality ב"פ is derived from קידושין.

¹⁰ It is a given that the ב"פ of a קטנה belong to her father, since anything that she owns belongs to the father. See (however) ‘Thinking it over’.

¹¹ addresses a difficulty: Tosfos

ומקדושי קטנה הוה יליף להו -

And indeed we could have derived קידושי נערה from קטנה -

אי לאו דהוה אמינא הני מילי קטנה דלית לה יד ונערה אית לה יד כדאמרינן התם לעיל¹² -

If not for the fact that we would have said, 'when is this so that the קידושין belong to the father, only by a קטנה who has no 'hand', however a נערה has a hand', as the גמרא states there previously -

ולחכי קאמר וכי תימא נילף מבושת ופגם דקטנה -

So therefore the גמרא can state, 'and if you will say, we should derive it from ב"פ', since by ב"פ there is no problem of יד לה, for -

אף על גב דלחכי אית לה יד כדאמרינן בהחובל (בבא קמא דף פז,ב) יעשה לה סגולה¹³ -

Even though that regarding being paid for bodily harm (פגם) the קטנה has a יד, as the גמרא stated in החובל, 'he should make a סגולה for her' from the payment -

ואפילו הכי הוי דאביה הכי נמי קדושי נערה -

And nevertheless, even though she has a יד regarding חבלה, the ב"פ belongs to the father, the same should be by קדושי נערה, that even though she has a יד the קדושין belongs to her father.

Tosfos speculates on a different interpretation:

ואם היינו מפרשים דלא קאי אקדושין הא דקאמר ונילף מבושת ופגם -

And if we would explain that this which the גמרא asks, 'and let us derive it from ב"פ'; it is not referring to קידושין (that we can derive נערה from ב"פ) -

אלא אמעשה ידיה דאייתי התם לעיל הוה אתי שפיר אבל לא משמע הכי -

Rather it is referring to the rule that the מעשה ידיה of a נערה belong to the father, which the גמרא cited there previously, and we are asking that we can derive מעשה ידיה from ב"פ, it would work out well; however it does not seem so, but rather the question of ב"פ is referring to נערה -

Another reason why we cannot say the ב"פ is referring to מעשה ידיה -

ועוד דאם כן הכא נמי הוי ליה לאסוקי וכי תימא נילף מבושת ופגם -

And additionally if indeed that is the question, so here too the גמרא should have

¹¹ We are now saying that we can derive קידושין of a נערה from ב"פ of a קטנה. If that is the case, so why do we not derive קידושי נערה from קטנה, which also certainly belongs to her father, as the גמרא states there.

¹² Tosfos is saying that intrinsically there is no difficulty in deriving a נערה from a קטנה, except for the issue that a נערה has a יד and a קטנה does not.

¹³ The money for wounding his minor child does not belong to the father, rather he must purchase something for his child and hold it for them until they grow up. We see therefore that by חבלה (which is what פגם is), the minor has a יד and nevertheless by ב"פ it belongs to the father.

- וכ"ת נילף מבו"פ concluded

כיון דאמעשה ידיה קאי וכן לקמן בפרק נערה¹⁴ (דף מו,ב):

Since the question is referring to מעשה ידיה (which is discussed here as well). And similarly later in פרק נערה, we will need to interpret it in the same manner as we interpreted the גמרא in קידושין.

Summary

The question of a ב"פ may be only theoretical, or it means from ב"פ of a קטנה.

Thinking it over

The payment of a minor belongs to the minor (יעשה לו סגולה);¹⁵ why therefore are we certain¹⁶ that ב"פ (which is similar to חבלה) belongs to the father?¹⁷

For the student's benefit we cite the גמרא in ג,ב קידושין.

- בכסף: מנא לן ותו הא דתנן האב זכאי בביתו בקדושה בכסף בשטר ובביאה –
- מנלן דמיקניא בכסף וכסף דאבואה הוא –
- אמר רב יהודה אמר רב דאמר קרא ויצאה חנם אין כסף –
- אין כסף לאדון זה אבל יש כסף לאדון אחר ומאן ניהו אב –
- ואימא לדידה –
- הכי השתא אביה מקבל קידושה דכתיב את בתי נתתי לאיש הזה ואיהי שקלה כספא –
- ואימא הני מילי קטנה דלית לה יד לקבל קידושין –
- אבל נערה דאית לה יד לקבל קידושין תקדיש איהי נפשה ותשקול כספא –
- אמר קרא בנעוריה בית אביה כל שבח נעורים לאביה –
- ואלא הא דאמר רב הונא אמר רב מנין שמעשה הבת לאב –
- שנאמר וכי ימכור איש את בתו לאמה –
- מה אמה מעשה ידיה לרבה אף בת נמי מעשה ידיה לאביה תיפוק ליה מבנעוריה בית אביה –
- אלא בהפרת נדרים הוא דכתיב הכי נמי בהפרת נדרים הוא דכתיב –
- וכי תימא נילף מיניה ממונא מאיסורא לא ילפינן –
- וכי תימא נילף מקנסא ממונא מקנסא לא ילפינן –
- וכי תימא נילף מבושת ופגם שאני בושט ופגם דאבואה שייך בגוייהו.

¹⁴ The גמרא there is exactly the same גמרא as in ג,ב קידושין. In whichever manner we explain the גמרא in קידושין, we will also explain the גמרא in פרק נערה.

¹⁵ See footnote # 13.

¹⁶ See footnote # 10.

¹⁷ See שיטה מקובצת and מהרש"א.